

Dosarul nr. 2ra-825/23
2-22069452-01-2ra-12062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

23 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Lilia Roic-Botezatu
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Iuri Sorochin,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Sorochin
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălcării dreptului la examinarea cauzei contravenționale în termen rezonabil și
repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Iuri Sorochin și menținută hotărârea din 23 septembrie
2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2022, Iuri Sorochin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălcării dreptului la examinarea cauzei contravenționale în termen rezonabil și
repararea prejudiciului moral (f. d. 3-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul Iuri Sorochin a
indicat că, la 29 iulie 2019, a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție
prin care a fost învinuită contravenienta Axenia Staver, iar dânsul a fost recunoscut
în calitate de victimă.

Prin decizia din 03 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul
nesemnat de contravenientă, dosarul fiind examinat de către doi judecători, care
urmasu să se abțină, prin ce au compromis actul judecătoresc adoptat.

Cu referire la prevederile art. 454 din Codul contravențional, a menționat că
instanța de judecată urmează să examineze așa tip de dosare în termen de 30 de zile.

A precizat că cauza contravențională este deja a patra oară examinată la
instanța de fond și de trei ori la Curtea de Apel Chișinău, iar faptul rejudecării cauzei
contravenționale atestă că s-a tergiversat examinarea dosarului din vina instanței de
judecată.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 2 alin. (1), 3, 4, 5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 166-167 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul Iuri Sorochin a solicitat constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei contravenționale în termen rezonabil, încasarea din contul bugetului statului, în beneficiul său, cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 130 000 de lei.

Prin hotărârea din 23 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Iuri Sorochin (f. d. 62, 66-76).

La 23 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Iuri Sorochin a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 64-65), iar la 06 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, a fost depusă cererea de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 85-89).

Prin decizia din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iuri Sorochin și menținută hotărârea din 23 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 104, 105-113).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de fond și instanța de apel au reținut că din conținutul raportului motivat din 26 iulie 2022, prezentat de către Curtea de Apel Chișinău, perioada de referință asupra căreia se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei se invocă a fi începând cu 01 august 2019, de la data înregistrării dosarului contravențional în instanța de judecată și până la data depunerii prezentei acțiuni, 18 mai 2022, timp în care dosarul se află la moment în procedura Curții de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de revizuire depusă de Iuri Sorochin (f. d. 45), adică 2 ani și 10 luni cât a durat examinarea în fond de trei ori și trei recursuri.

Prin urmare, examinarea cauzei nu a avut loc cu încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept tergiversare a examinării cauzei.

Instanțele de judecată au menționat că, deși reclamantul/apelant pretinde că i s-a încălcat dreptul la examinarea în termen rezonabil a cauzei, examinarea a durat în această perioadă de timp inclusiv și din cauza comportamentului reclamantului, care și-a exercitat drepturile sale procedurale. Or, utilizarea căilor de atac de către participanții la proces nu poate fi imputată instanțelor de judecată.

Exercitarea tuturor acestor drepturi procesuale de către participanții la proces, a făcut imposibilă examinarea litigiului într-un termen mai restrâns, iar aceste circumstanțe nu pot fi apreciate drept carențe în respectarea termenului rezonabil de soluționare a cauzei.

Instanța de fond și instanța de apel au accentuat că în jurisprudența sa constantă CtEDO la aprecierea termenului rezonabil a cauzei a statuat că, de regulă, termenul de examinare a cauzei într-o instanță nu ar trebui să depășească 2 ani de zile, reținându-se că acest termen se încadrează în limita rezonabilului, ținând cont de circumstanțele și complexitatea cauzei.

Instanțele de judecată au apreciat că examinarea cauzei contravenționale în speță, nu a depășit termenul de 2 ani de zile într-o instanță.

Prin urmare, nu se observă că dreptul lui Iuri Sorochin la judecarea cauzei în termen rezonabil a fost încălcat și respectiv, ar exista teme de aplicare a prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Cu privire la cerința reclamantului privind repararea prejudiciului moral în sumă de 130 000 de lei, instanța de fond și instanța de apel au considerat-o ca fiind nefondată, fiind de fapt pretenție subsecventă constatării faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei în sensul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

La 25 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, Iuri Sorochin a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 116-120).

În motivarea recursului, recurentul Iuri Sorochin a indicat că instanțele de judecată au aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, și anume, art. 118 din Codul de procedură civilă și au neglijat prevederile art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, care prevede că sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral, îi revinde Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

A menționat că dosarul contravențional care urma a fi examinat în termen de 30 de zile (art. 454 alin. (1) din Codul contravențional), se examinează de 4 ani, s-a aflat de 4 ori la reexaminare în prima instanță, iar ultima decizie a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în baza unui recurs nesemnat olograf și examinat de doi judecători care deja s-au expus o dată și care nu au luat abținere de la examinarea cauzei.

La fel, a evidențiat că instanța de fond și instanța de apel au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că la 24 mai 2023, copia deciziei motivate din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 114), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 mai 2023, în termenul legal.

La 13 iunie 2023, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova a fost expediată copia recursului declarat de Iuri Sorochin, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 123).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimatul nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Iuri Sorochin împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iuri Sorochin, este inadmisibil, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Iuri Sorochin, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de

apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Iuri Sorochin, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iuri Sorochin împotriva deciziei din 29 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni